

Київський національний університет імені Тараса Шевченка

ЗВІТ

до Етапу 2. Розробка десктоп-версії (десктоп-клієнта)
практичного завдання (модуль 1)
з дисципліни “Інформаційні технології”
на тему:

Часткова реалізація системи управління табличними базами даних

Виконав

Студент четвертого курсу

Групи ТТП-41

Факультету комп’ютерних наук та кібернетики

Назарій ЯГОТИН

Київ, 2025

Зміст

1 Постановка задачі	4
1.1 Мета роботи	4
1.2 Основні вимоги	4
1.3 Додаткові типи даних	4
2 Використані технології	5
2.1 Мови програмування та фреймворки	5
2.2 Архітектурні рішення	5
2.3 Бібліотеки та інструменти	5
3 Початок роботи з застосунком	6
3.1 Головне вікно застосунку	6
3.2 Створення нової бази даних	7
4 Створення БД і таблиць	8
4.1 Діалог створення таблиці	8
4.2 Підтримувані типи даних	9
4.3 Валідація схеми таблиці	9
5 Робота з таблицями і даними	10
5.1 Перегляд даних таблиці	10
5.2 Додавання рядка	10
5.3 Редагування рядка	11
5.4 Видалення рядка	11
5.5 Валідація даних при введенні	12
5.6 Перейменування та перестановка колонок	13
6 Збереження БД на пристрій та завантаження БД	14
6.1 Збереження бази даних	14
6.2 Завантаження бази даних	15
6.3 Формат збереження	16
7 Інтервальний тип цілих чисел	17
7.1 Модель даних	17
7.2 Інтерфейс для введення інтервалу	17
7.3 Валідація інтервалу	18
7.4 Серіалізація інтервалу	19

8 Робота з текстовими файлами	20
8.1 Модель FileRecord	20
8.2 Завантаження файлу	21
8.3 Перегляд файлу	21
8.4 Управління файлами	22
9 Обробка помилок	23
9.1 Типи помилок	23
9.2 Валідація даних	23
9.3 Спеціалізовані винятки	23
9.4 Обробка помилок при завантаженні БД	24
9.5 Логування помилок	24
10 Unit-тестування	25
10.1 Фреймворк тестування	25
10.2 Тест 1: Валідація цілих чисел	25
10.3 Тест 2: Валідація некоректних даних	26
10.4 Тест 3: Валідація інтервального типу (індивідуальна операція)	26
10.5 Тест 4: Перейменування колонки (індивідуальна операція)	28
10.6 Тест 5: Перестановка колонок (індивідуальна операція)	29
11 Архітектура та структура проекту	30
11.1 Ключові компоненти	30
11.1.1 Database	30
11.1.2 Table	30
11.1.3 Column	30
11.2 Сервісний шар	30
11.2.1 DatabaseService	30
11.2.2 TableService	31
11.2.3 FileService	31
11.3 Патерни проектування	31
12 Особливості реалізації	32
12.1 Безпечне завантаження БД	32
12.2 Колонкове зберігання даних	32
12.3 Валідація на кількох рівнях	33
13 Приклади використання	34
13.1 Сценарій 1: Створення БД для обліку студентів	34

13.2 Сценарій 2: Архів документів	35
14 Висновок	36
14.1 Виконані завдання	36
14.2 Архітектурні переваги	36

1 Постановка задачі

1.1 Мета роботи

Розробити десктоп-застосунок для управління табличними базами даних з підтримкою базових типів даних та двох спеціалізованих типів відповідно до варіанту.

1.2 Основні вимоги

Система повинна забезпечувати:

- Створення бази даних з необмеженою кількістю таблиць
- Підтримку базових типів даних: `integer`, `real`, `char`, `string`
- Підтримку додаткових типів: **інтервал цілих чисел та текстові файли**
- Створення та знищення таблиць з валідацією
- CRUD операції над рядками таблиць
- Збереження та завантаження бази даних з диску
- Додаткову операцію: **перейменування та перестановку колонок**

1.3 Додаткові типи даних

Інтервал цілих чисел (`integerInvl`): представляє діапазон значень з мінімумом та максимумом. Використовується для зберігання числових інтервалів, наприклад, вікових груп, діапазонів температур тощо.

Текстові файли: дозволяє зберігати посилання на текстові файли з їх метаданими (ім'я файлу, розмір, MIME-тип). Фактичний вміст файлів зберігається окремо у файловій системі.

2 Використані технології

2.1 Мови програмування та фреймворки

- **C# 14.0** — основна мова розробки
- **.NET 9.0** — платформа для виконання
- **WPF (Windows Presentation Foundation)** — фреймворк для графічного інтерфейсу
- **NUnit** — фреймворк для юніт - тестів
- **XAML** — мова розмітки для UI

2.2 Архітектурні рішення

Проект організовано за багатошаровою архітектурою:

- **CoreLib** — бібліотека класів з бізнес-логікою
 - **Models** — моделі даних (Database, Table, Column)
 - **Services** — сервіси для роботи з даними
 - **Serialization** — конвертери для JSON
 - **Common** — допоміжні класи та утиліти
- **DesktopApp** — WPF застосунок (presentation layer)
- **Tests** — модульні тести (NUnit)

2.3 Бібліотеки та інструменти

- **System.Text.Json** — серіалізація/десеріалізація БД
- **NUnit** — фреймворк для unit-тестування
- **Microsoft.Win32** — діалоги відкриття/збереження файлів

3 Початок роботи з застосунком

3.1 Головне вікно застосунку

При запуску застосунку відкривається головне вікно з меню та робочою областю.

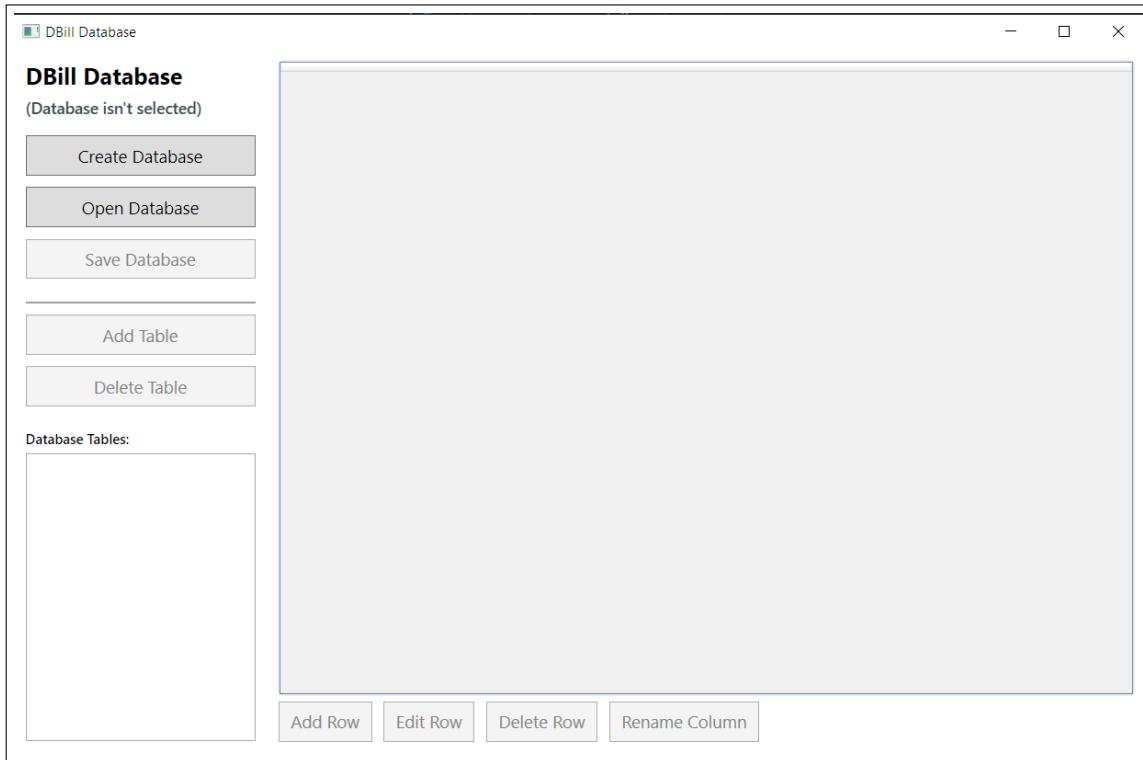

Рис. 1: Головне вікно застосунку

Головне вікно містить:

- **Меню** — доступ до основних операцій (Create/Open/Save Database, Add/Delete Table)
- **Список таблиць** — відображає всі таблиці поточної БД
- **Область даних** — показує вміст обраної таблиці
- **Панель інструментів** — швидкий доступ до операцій

3.2 Створення нової бази даних

Для створення нової БД використовується кнопка **Create Database**. Користувач вводить ім'я бази даних у діалоговому вікні.

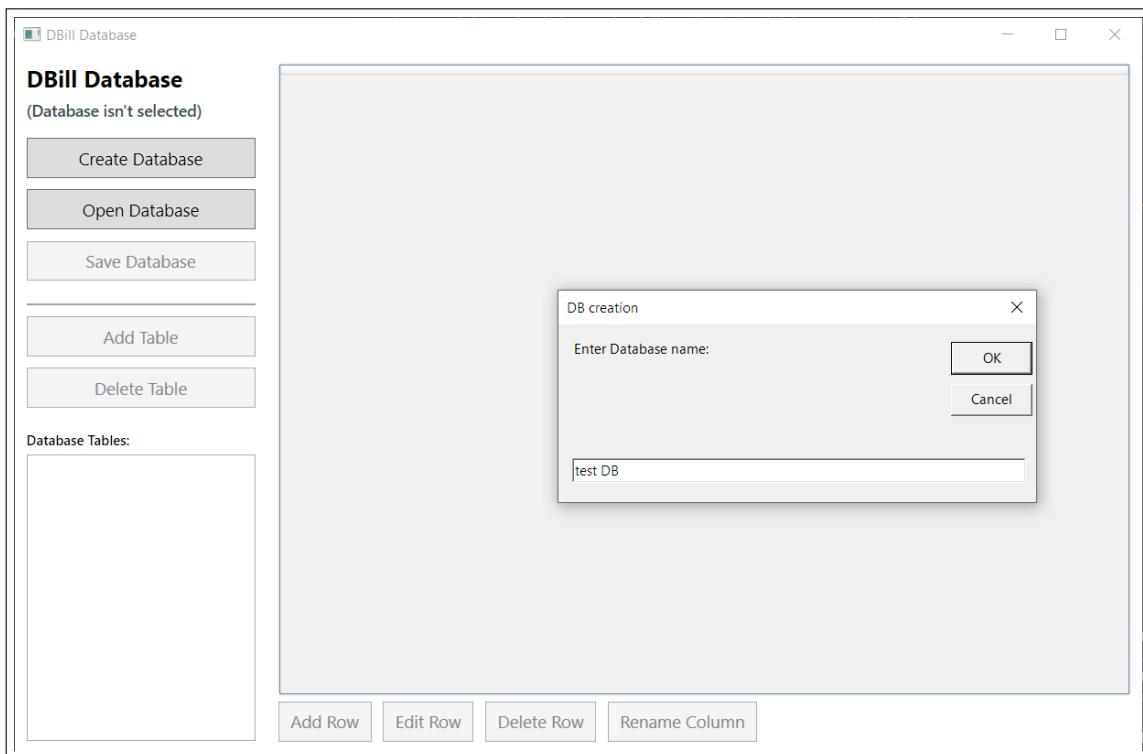

Рис. 2: Діалогове вікно створення бази даних

4 Створення БД і таблиць

4.1 Діалог створення таблиці

Для створення таблиці використовується діалогове вікно, яке дозволяє:

- Задати ім'я таблиці
- Додати колонки з вказанням імені та типу
- Видалити колонки

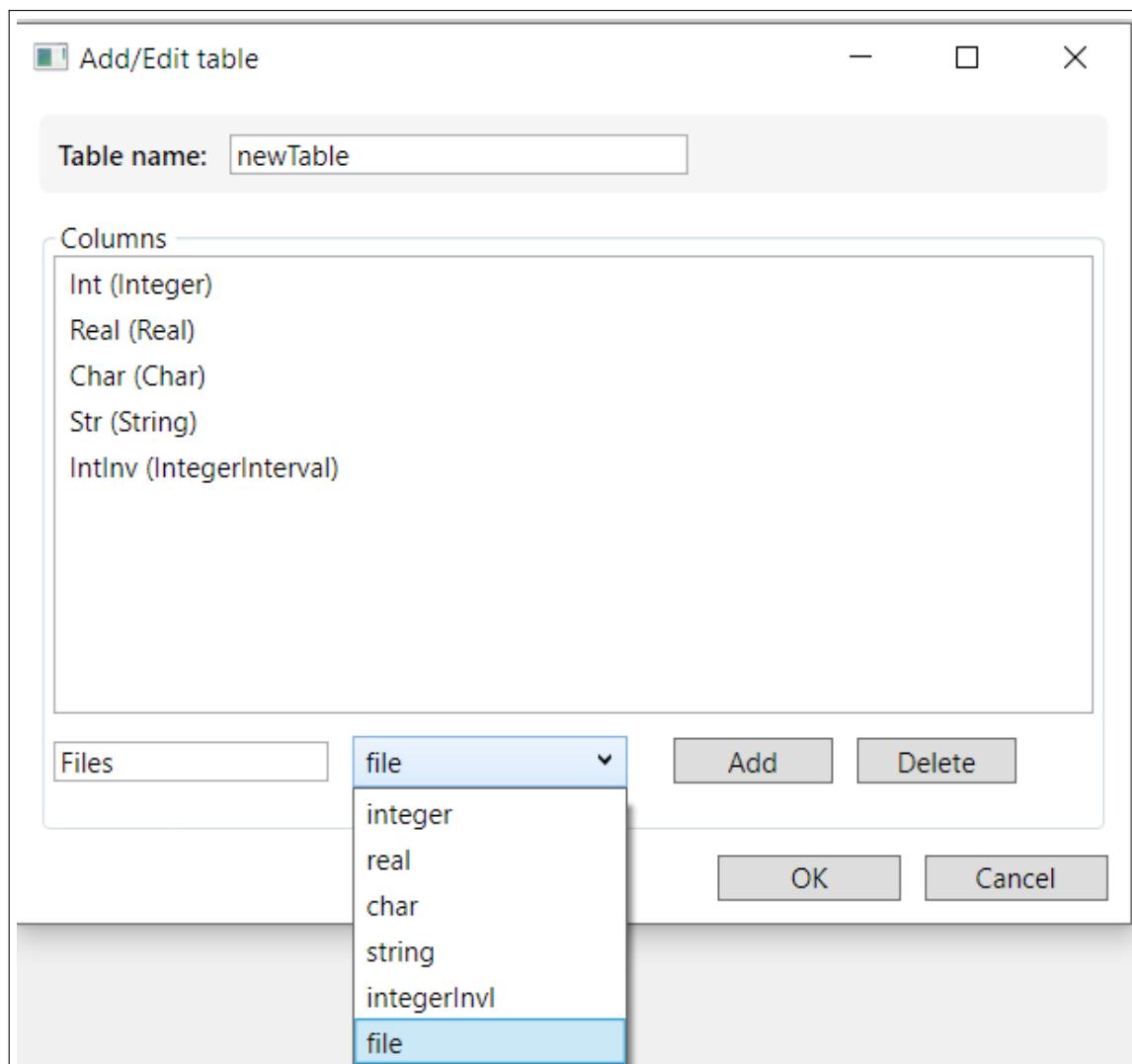

Рис. 3: Діалогове вікно створення таблиці

4.2 Підтримувані типи даних

При створенні колонки доступні наступні типи:

- `Integer` — цілі числа
- `Real` — дійсні числа
- `Char` — один символ
- `String` — рядок тексту
- `IntegerInterval` — інтервал цілих чисел
- `TextFile` — текстовий файл

4.3 Валідація схеми таблиці

Система автоматично перевіряє:

- Унікальність та коректність імені таблиці
- Коректність імен колонок
- Наявність хоча б однієї колонки
- Унікальність імен колонок у межах таблиці

5 Робота з таблицями і даними

5.1 Перегляд даних таблиці

При виборі таблиці зі списку, у правій частині відображаються всі рядки у вигляді таблиці.

The screenshot shows the DBill Database application interface. On the left, there's a sidebar with buttons for creating and opening databases, saving databases, adding and deleting tables, and a list of database tables. The main area displays a table with six columns: Int (Integer), Real (Real), Char (Char), Str (String), IntInv (IntegerInterval), and Files (TextFile). The table contains three rows of data. At the bottom, there are buttons for adding, editing, deleting rows, and renaming columns.

Int (Integer)	Real (Real)	Char (Char)	Str (String)	IntInv (IntegerInterval)	Files (TextFile)
1	1E+100	#	string value default	[1, 10]	cranberry_sauce.txt
2	2E-10	\$	Yes, I'm a simp	[-100, 10]	yule_log.txt
3	-1.123581321	%	Sniper Monke	[0, 0]	pies.txt

Рис. 4: Відображення даних таблиці

5.2 Додавання рядка

Для додавання нового рядка відкривається діалогове вікно з полями для кожної колонки. Інтерфейс адаптується залежно від типу даних:

- Для базових типів — текстове поле
- Для інтервалу — два поля (мін/макс)
- Для файлів — кнопка вибору файлу

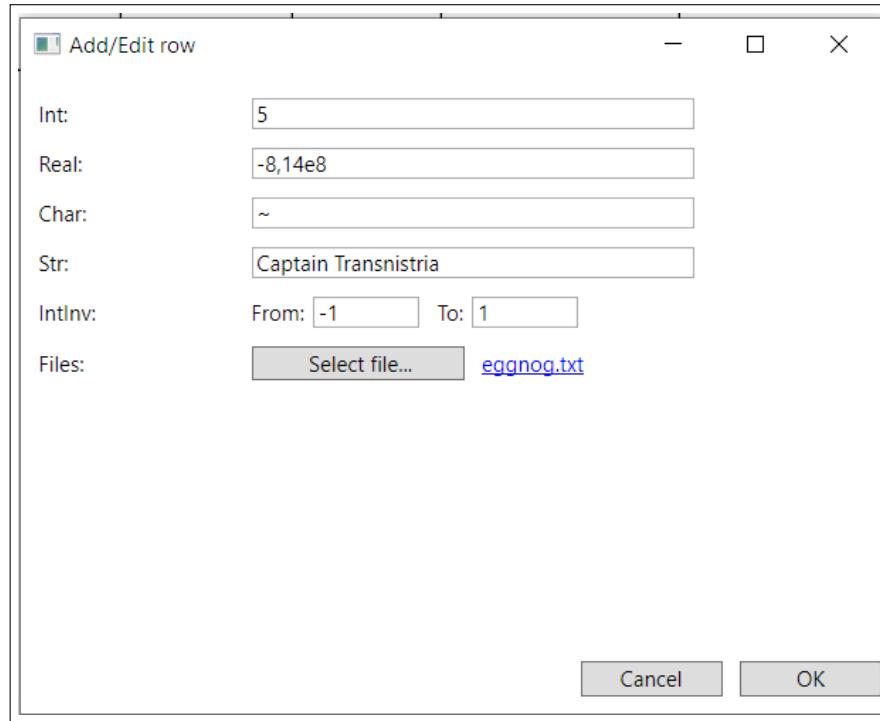

Рис. 5: Діалогове вікно додавання рядка

5.3 Редагування рядка

Подвійний клік по рядку відкриває той самий діалог, але з попередньо заповненими даними.

5.4 Видалення рядка

Видалення рядка виконується через кнопку на панелі інструментів.

5.5 Валідація даних при введенні

При збереженні рядка система перевіряє коректність введених даних. Реалізація валідації виконується у сервісі TableService:

```
public (Dictionary<string, object?>, ValidationResult)
    ParseAndValidateRowData(string tableName, Dictionary<string, object?>
        ↵ rawData, Dictionary<string, FileRecord?> fileRecords)
{
    var table = _databaseService.GetTable(tableName);
    var parsedValues = new Dictionary<string, object?>();
    var errors = new List<string>();

    foreach (var column in table.Columns)
    {
        switch (column.Type)
        {
            case DataType.Integer:
                break;
            case DataType.IntegerInterval:
                break;
            // Інші типи...
        }
    }

    return (parsedValues, new ValidationResult(errors));
}
```

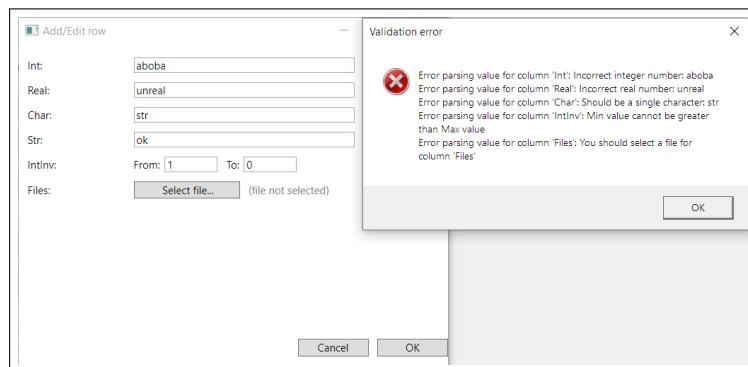

Рис. 6: Повідомлення про помилку валідації

5.6 Перейменування та перестановка колонок

Додаткова операція згідно варіанту — можливість перейменовувати колонку або змінити її позицію у таблиці.

- **Перестановка колонок** відбувається затисканням відповідного хедера у графічному представленні таблиці та пересуванням його курсором на бажане місце
- **Перейменування колонки** відбувається у відповідному діалозі після натискання на кнопку

Int (Integer)	Real (Real)	String	Char (Char)	Str (String)	IntInv (IntegerInterval)	Files (TextFile)
1	1E+100	#		string value default	[1, 10]	cranberry_sauce.txt
2	2E-10	\$		Yes, I'm a simp	[-100, 10]	yule_log.txt
3	-1.123581321	%		Sniper Monke	[0, 0]	pies.txt
5	-814000000	~		Captain Transnistria	[-1, 1]	eggnog.txt

Рис. 7: Процес перестановки колонок

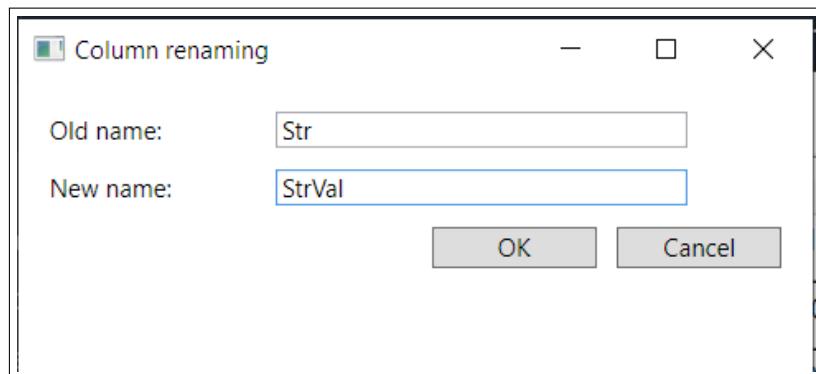

Рис. 8: Діалог перейменування колонки

Int (Integer)	Real (Real)	StrVal (String)	Char (Char)	IntInv (IntegerInterval)	Files (TextFile)
1	1E+100	string value default	#	[1, 10]	cranberry_sauce.txt
2	2E-10	Yes, I'm a simp	\$	[-100, 10]	yule_log.txt
3	-1.123581321	Sniper Monke	%	[0, 0]	pies.txt
5	-814000000	Captain Transnistria	~	[-1, 1]	eggnog.txt

Рис. 9: Результат перейменування та перестановки колонок

6 Збереження БД на пристрій та завантаження БД

6.1 Збереження бази даних

БД зберігається у форматі JSON. Процес збереження включає:

1. Серіалізацію структури БД
2. Збереження метаданих файлів
3. Запис JSON-файлу на диск

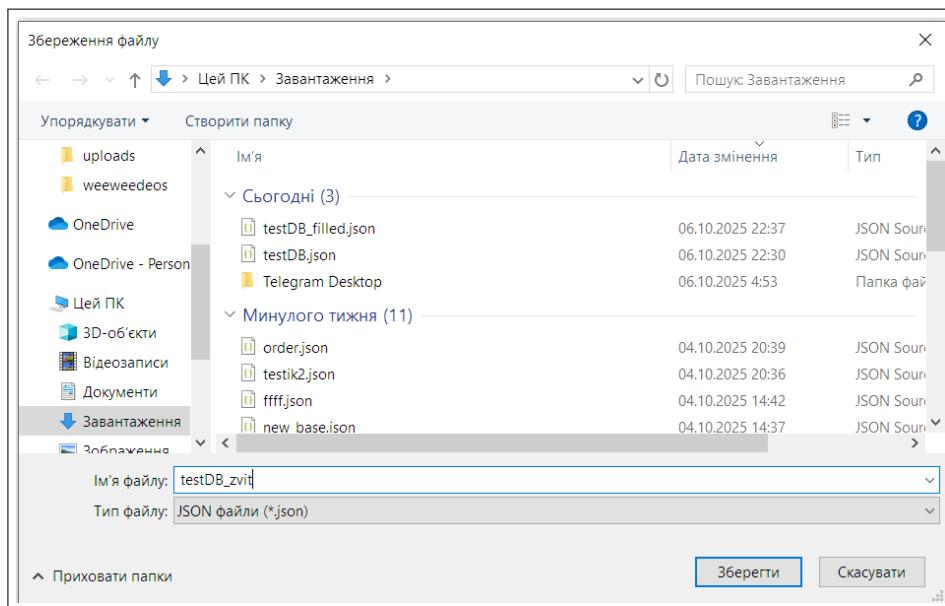

Рис. 10: Діалог збереження бази даних

Основний код збереження у DatabaseService:

```
public async Task SaveDatabaseAsync(string filePath)
{
    if (_currentDatabase == null)
        throw new InvalidOperationException("No database is currently loaded");

    var validation = _currentDatabase.Validate();
    if (!validation.IsValid)
        throw new InvalidOperationException($"Cannot save invalid database:
        {string.Join(", ", validation.Errors)}");

    await _storageService.SaveDatabaseAsync(_currentDatabase, filePath);
}
```

6.2 Завантаження бази даних

При завантаженні БД система використовує тимчасове сховище для безпечної валідації:

1. Завантаження у тимчасове сховище
2. Валідація структури БД
3. Перевірка цілісності файлів
4. Копіювання файлів у основне сховище
5. Заміна поточної БД

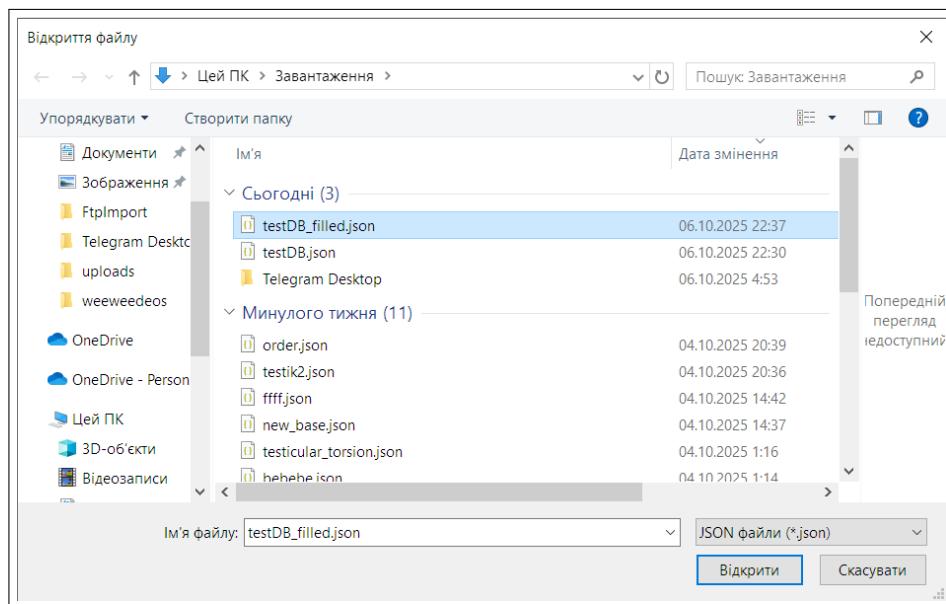

Рис. 11: Діалог відкриття бази даних

Ключова частина логіки безпечної завантаження:

```
public async Task<Database> LoadDatabaseAsync(string filePath)
{
    // Завантажуємо в тимчасове сховище
    var tempDatabase = await _tempStorageService
        .LoadDatabaseAsync(filePath);

    // Валідація
    var validation = tempDatabase.Validate();
    if (!validation.IsValid)
    {
        await _tempFileService.CleanupAllFilesAsync();
        throw new InvalidOperationException(
            $"Database validation failed");
    }

    // Зберігаємо файли на диск у тимчасову папку
    await SaveFileContentsForDatabaseAsync(
        tempDatabase, _tempFileService);

    // Якщо все успішно - очищаємо стару базу
    await CloseDatabase();

    // Копіюємо файли з тимчасової папки в основну
    await CopyFilesFromTempToMainAsync(tempDatabase);

    _currentDatabase = tempDatabase;
    return _currentDatabase;
}
```

6.3 Формат збереження

БД зберігається як JSON-файл з повними вмістом файлів у форматі base64. Файли таблиць завантаженої / поточної бази зберігаються окремо у папці uploads/. При роботі з БД в оперативній пам'яті зберігається лише шлях до файлу

7 Інтервальний тип цілих чисел

7.1 Модель даних

Інтервал представлено класом IntegerInterval:

```
public class IntegerInterval
{
    public int Min { get; set; }
    public int Max { get; set; }

    [JsonConstructor]
    public IntegerInterval(int min, int max)
    {
        if (min > max)
            throw new ArgumentException("Min value cannot be greater than Max
                                         → value");

        Min = min;
        Max = max;
    }

    public bool Contains(int value)
    {
        return value >= Min && value <= Max;
    }
}
```

7.2 Інтерфейс для введення інтервалу

При додаванні/редагуванні рядка для колонки типу IntegerInterval відображаються два поля: **From** та **To**.

Add/Edit row

Int:	
Real:	
StrVal:	
Char:	
IntInv:	From: 69 To: 420
Files:	Select file... (file not selected)

Рис. 12: Введення значення інтервального типу

7.3 Валідація інтервалу

Система перевіряє:

- Коректність числових значень
- Умову $Min \leq Max$
- Відповідність типу `integer` для обох меж

7.4 Сєrialізація інтервалу

Для збереження у JSON використовується спеціальний конвертер:

```
public class IntegerIntervalJsonConverter :  
    JsonConverter<IntegerInterval>  
{  
    public override IntegerInterval Read(  
        ref Utf8JsonReader reader,  
        Type typeToConvert,  
        JsonSerializerOptions options)  
    {  
        var obj = JsonSerializer  
            .Deserialize<Dictionary<string, int>>(  
                ref reader, options);  
        return new IntegerInterval(  
            obj["Min"], obj["Max"]);  
    }  
  
    public override void Write(  
        Utf8JsonWriter writer,  
        IntegerInterval value,  
        JsonSerializerOptions options)  
    {  
        writer.WriteStartObject();  
        writer.WriteNumber("Min", value.Min);  
        writer.WriteNumber("Max", value.Max);  
        writer.WriteEndObject();  
    }  
}
```

8 Работа з текстовими файлами

8.1 Модель FileRecord

Текстовий файл представлено класом FileRecord:

```
public class FileRecord
{
    public string FileName { get; set; } = string.Empty;
    // Шлях до файлу у FileService
    public string? StoragePath { get; set; }
    public byte[]? Content { get; set; }
    public string MimeType { get; set; } = "text/plain";
    public long Size { get; set; }
    public DateTime UploadedAt { get; set; } = DateTime.UtcNow;
    [JsonConstructor]
    public FileRecord() { }

    public FileRecord(string fileName, byte[] content, string mimeType =
        "text/plain")
    {
        FileName = fileName ?? throw new ArgumentNullException(nameof(fileName));
        Content = content ?? throw new ArgumentNullException(nameof(content));
        MimeType = mimeType ?? "text/plain";
        Size = content.Length;
    }

    public FileRecord(string fileName, string storagePath, long size, string
        mimeType = "text/plain")
    {
        FileName = fileName;
        StoragePath = storagePath;
        Size = size;
        MimeType = mimeType;
    }
}
```

8.2 Завантаження файлу

При виборі файлу через діалог:

1. Файл зчитується у пам'ять
2. Зберігається через `FileService` у папку `uploads/`
3. Створюється `FileRecord` без вмісту файлу
4. Шлях до файлу зберігається у таблиці у відповідному екземплярі класу `FileRecord`

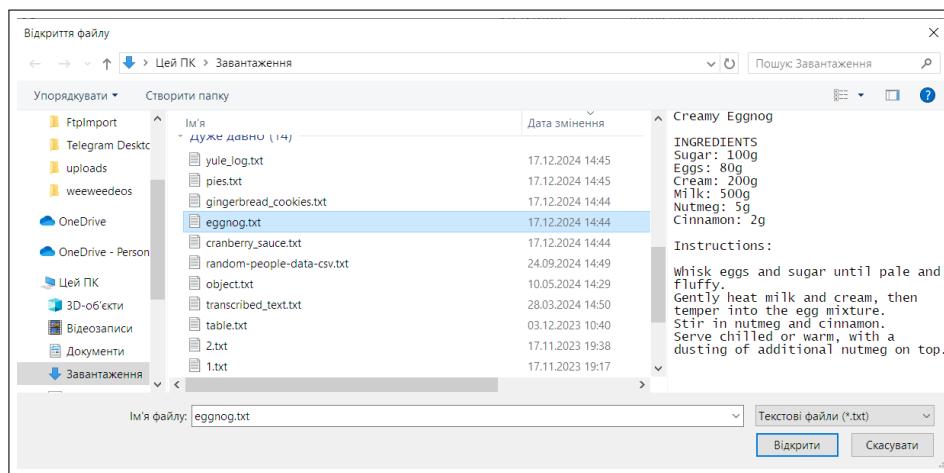

Рис. 13: Вибір текстового файлу

8.3 Перегляд файлу

Після вибору файла його ім'я відображається як гіперпосилання. Клік по посиланню відкриває файл у Notepad.

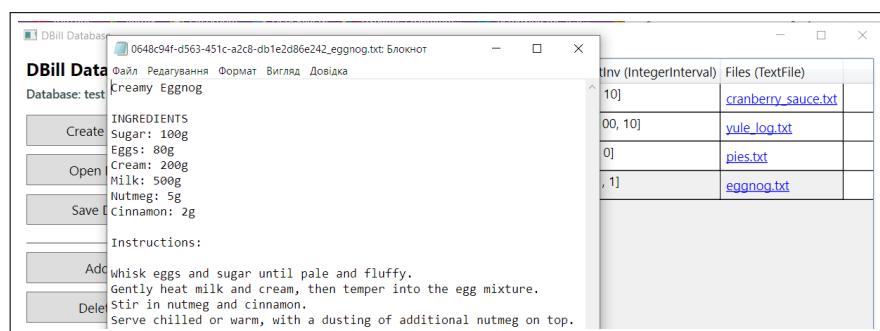

Рис. 14: Відображення завантаженого файла

Код відкриття файла з `RowDialog.xaml.cs`:

```

private async Task OpenFile(FileRecord fileRecord)
{
    try
    {
        System.Diagnostics.Process.Start(
            new System.Diagnostics.ProcessStartInfo
            {
                FileName = "notepad.exe",
                Arguments = $"\"{fileRecord.StoragePath}\\"",
                UseShellExecute = false
            });
    }
    catch (Exception ex)
    {
        MessageBox.Show(
            $"Error opening the file: {ex.Message}");
    }
}

```

8.4 Управління файлами

FileService забезпечує:

- Збереження файлів з унікальними іменами
- Завантаження файлів за шляхом
- Видалення файлів
- Очищення всіх файлів при закритті БД

9 Обробка помилок

9.1 Типи помилок

Система обробляє наступні категорії помилок:

- **Помилки валідації** — некоректні дані від користувача
- **Помилки БД** — порушення цілісності структури
- **Помилки файлової системи** — проблеми доступу до файлів
- **Помилки серіалізації** — проблеми збереження/завантаження

9.2 Валідація даних

Кожен рядок проходить валідацію перед збереженням:

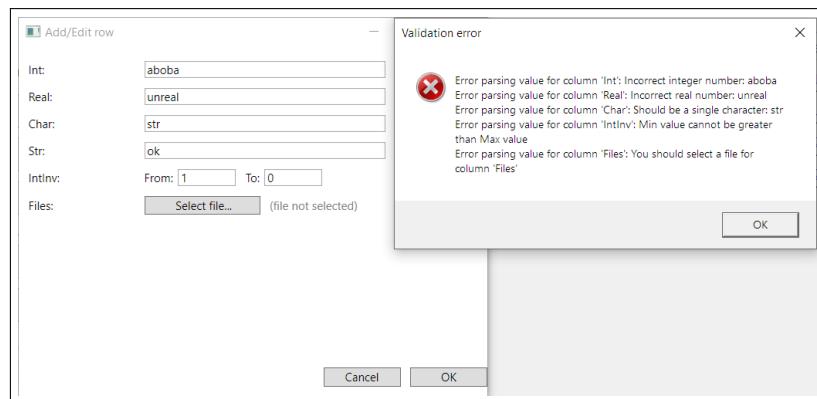

Рис. 15: Приклад повідомень про помилки валідації

9.3 Спеціалізовані винятки

У проекті визначено власні класи винятків:

```
public class ValidationException : Exception
{
    public List<string> Errors { get; }

    public ValidationException(List<string> errors) : base("Validation failed")
    {
        Errors = errors;
    }
}
```

```

public class DatabaseException : Exception
{
    public DatabaseException(string message)
        : base(message) { }

}

public class TableNotFoundException : Exception
{
    public TableNotFoundException(string tableName)
        : base($"Table '{tableName}' not found") { }
}

```

9.4 Обробка помилок при завантаженні БД

При завантаженні БД система використовує механізм тимчасового сховища для запобігання пошкодженню поточної БД:

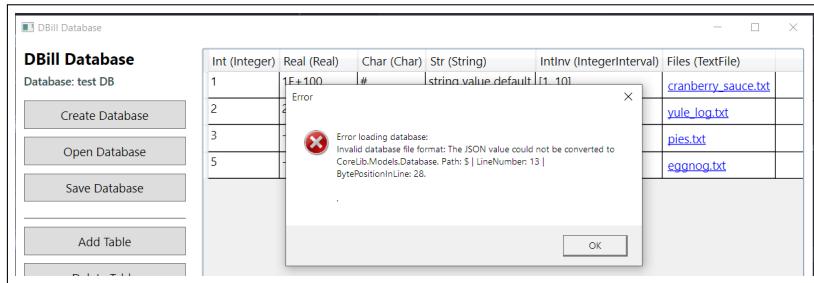

Рис. 16: Повідомлення про помилку при завантаженні БД

Якщо під час завантаження виникає помилка:

- Тимчасові файли автоматично видаляються
- Поточна БД залишається незмінною
- Користувач отримує детальне повідомлення про помилку

9.5 Логування помилок

Критичні помилки відображаються через MessageBox з відповідним рівнем важливості:

- Error — помилки валідації, проблеми з файлами
- Information — інформаційні повідомлення

10 Unit-тестування

10.1 Фреймворк тестування

Для тестування використовується **NUnit**. Тести організовано у три основні класи:

- **DataValidationTests** — тестування валідації даних
- **TableOperationsTests** — тестування операцій над таблицями
- **DatabaseOperationsTests** — тестування операцій над БД

10.2 Тест 1: Валідація цілих чисел

```
[Test]
public void ValidateInteger_WithValidValue_ShouldPass()
{
    // Arrange
    var rowData = new Dictionary<string, object?>
    {
        ["IntCol"] = 42,
        ["RealCol"] = 3.14,
        ["CharCol"] = 'A',
        ["StringCol"] = "test",
        ["IntervalCol"] = new IntegerInterval(1, 10)
    };

    // Act
    var result = _testTable.ValidateRow(rowData);

    // Assert
    Assert.That(result.IsValid, Is.True);
}
```

Мета: перевірити, що валідація пропускає коректні ціличисельні значення.

Результат: тест успішно пройдено, валідація працює правильно для коректних даних.

10.3 Тест 2: Валідація некоректних даних

```
[Test]
public void ValidateInteger_WithInvalidValue_ShouldFail()
{
    // Arrange
    var rowData = new Dictionary<string, object?>
    {
        ["IntCol"] = "not_an_integer",
        ["RealCol"] = 3.14,
        ["CharCol"] = 'A',
        ["StringCol"] = "test",
        ["IntervalCol"] = new IntegerInterval(1, 10)
    };

    // Act
    var result = _testTable.ValidateRow(rowData);

    // Assert
    Assert.That(result.IsValid, Is.False);
    Assert.That(result.Errors.Count > 0, Is.True);
}
```

Мета: перевірити, що валідація відхиляє некоректні значення для типу integer.

Результат: тест пройдено, система коректно визначає невідповідність типів.

10.4 Тест 3: Валідація інтервального типу (індивідуальна операція)

```
[Test]
public void ValidateInterval_WithInvalidRange_ShouldFail()
{
    // Arrange
    var rowData = new Dictionary<string, object?>
    {
        ["IntCol"] = 42,
        ["RealCol"] = 3.14,
        ["CharCol"] = 'A',
        ["StringCol"] = "test",
        ["IntervalCol"] = new IntegerInterval(10, 1)
        // Некоректний: Min > Max
    };
}
```

```
};

// Act & Assert
Assert.Throws<ArgumentException>(() =>
{
    var result = _testTable.ValidateRow(rowData);
});
}
```

Мета: перевірити валідацію індивідуального типу `IntegerInterval` — має відхиляти інтервали, де мінімум більший за максимум.

Результат: тест пройдено, система коректно обробляє некоректні інтервали.

10.5 Тест 4: Перейменування колонки (індивідуальна операція)

Цей тест перевіряє індивідуальну операцію згідно варіанту — перейменування колонок таблиці.

```
[Test]
public void RenameColumn_ShouldChangeColumnName()
{
    // Arrange
    var table = _databaseService.GetTable(_testTableName);
    var oldName = "Age";
    var newName = "UserAge";

    // Act
    var result = table?.RenameColumn(oldName, newName);
    var columnNames = table?.GetColumnNames();

    // Assert
    Assert.That(result, Is.True);
    Assert.That(columnNames?.Contains("UserAge"), Is.True);
    Assert.That(columnNames.Contains("Age"), Is.False);
}
```

Мета: перевірити коректність перейменування колонки. Після операції:

- Стара назва "Age" має зникнути зі списку колонок
- Нова назва "UserAge" має з'явитися у списку
- Порядок інших колонок має залишитися незмінним
- Дані у колонці мають зберегтися

Результат: тест пройдено успішно. Операція `RenameColumn()` коректно оновлює метадани таблиці та зберігає цілісність даних.

10.6 Тест 5: Перестановка колонок (індивідуальна операція)

Цей тест перевіряє другу частину індивідуальної операції — зміну порядку колонок у таблиці.

```
[Test]
public void ReorderColumns_ShouldChangeColumnOrder()
{
    // Arrange
    var table = _databaseService.GetTable(_testTableName);
    var newOrder = new List<string>
    { "Salary", "Name", "Age", "ID" };

    // Act
    var result = table?.ReorderColumns(newOrder);
    var columnNames = table?.GetColumnNames();

    // Assert
    Assert.That(result, Is.True);
    Assert.That(newOrder, Is.EqualTo(columnNames));
}
```

Мета: перевірити можливість зміни порядку відображення колонок. Початковий порядок був:

ID → Name → Age → Salary

Після перестановки порядок має стати:

Salary → Name → Age → ID

Результат: тест пройдено. Метод `ReorderColumns()` успішно змінює порядок колонок без втрати даних.

11 Архітектура та структура проекту

11.1 Ключові компоненти

11.1.1 Database

Головний клас, що представляє базу даних:

- Містить колекцію таблиць
- Забезпечує операції додавання/видалення таблиць
- Виконує валідацію структури

11.1.2 Table

Клас таблиці з колонками та рядками:

- Зберігає схему (список Column)
- Управляє даними (колонкова структура)
- Валідує рядки перед додаванням
- Підтримує операції перейменування колонок

11.1.3 Column

Представляє колонку таблиці:

- Містить ім'я та тип даних
- Зберігає значення у списку
- Підтримує валідацію типів

11.2 Сервісний шар

11.2.1 DatabaseService

Центральний сервіс для роботи з БД:

- Управління поточною базою даних
- Створення, завантаження, збереження БД
- Управління таблицями
- Координація роботи з файлами
- Підтримка тимчасового сховища

11.2.2 TableService

Сервіс для операцій над таблицями:

- Парсинг та валідація рядків
- Операції CRUD над рядками
- Перейменування та перестановка колонок

11.2.3 FileService

Управління файлами:

- Збереження файлів з унікальними іменами
- Завантаження файлів
- Видалення окремих файлів та масове очищення

11.3 Патерни проектування

- **Dependency Injection:** всі сервіси впроваджуються через конструктори, що забезпечує слабкий зв'язок та тестованість.
- **Repository Pattern:** `IDatabaseStorageService` та `IFileStorageService` абстрагують доступ до даних.
- **Strategy Pattern:** різні конвертери для серіалізації складних типів.

12 Особливості реалізації

12.1 Безпечне завантаження БД

Ключова особливість — використання тимчасового сховища при завантаженні:

1. БД завантажується у `tempFiles/`
2. Виконується повна валідація
3. Файли копіюються у `uploads/`
4. Тільки після успішної валідації заміняється поточна БД
5. Тимчасові файли очищаються

Це гарантує, що у разі помилки поточна база залишається незмінною.

12.2 Колонкове зберігання даних

На відміну від традиційного рядкового зберігання, дані організовано колонками:

```
public class Column
{
    public string Name { get; set; }
    public DataType Type { get; set; }
    public List<object?> Values { get; set; }
}
```

Переваги:

- Ефективна валідація типів
- Ефективна реалізація індивідуальної операції ($O(n)$ та $O(1)$ замість $O(n*m)$ та $O(m)$, де n - кількість стовпців, а m - кількість рядків)
- Простіша серіалізація
- Швидкий доступ до всіх значень колонки
- Легші й швидші пошук й обробка файлів

12.3 Валідація на кількох рівнях

1. **Рівень моделі:** конструктори класів перевіряють базові інваріанти
2. **Рівень таблиці:** `ValidateRow()` перевіряє відповідність типам
3. **Рівень БД:** `Validate()` перевіряє цілісність структури
4. **Рівень UI:** попередня валідація при введенні

13 Приклади використання

13.1 Сценарій 1: Створення БД для обліку студентів

1. Створюємо нову БД "University"
2. Створюємо таблицю "Students" з колонками:
 - ID (Integer)
 - Name (String)
 - Age (IntegerInterval) — вікова група
 - Grade (Real)
 - Group (Char)
3. Додаємо рядки з даними студентів
4. Зберігаємо БД на диск

ID (Integer)	Name (String)	Age (IntegerInterval)	Grade (Real)	Group (Char)
1	Dmytro	[20, 25]	69.69	T
2	Vlad (Deported)	[20, 25]	5.999E-09	T
3	Anya (witchhouse tracks online)	[20, 100]	99.99	P
4	Denchik (perfect score club)	[20, 25]	1E+100	-
5	Olexandr	[20, 25]	80	4
5	Nazarii (Conscripted)	[25, 30]	88.14	1

Рис. 17: Приклад таблиці Students

13.2 Сценарій 2: Архів документів

1. Завантажуємо або створюємо нову БД
2. Створюємо таблицю "Documents"
3. Додаємо колонки:
 - DocID (Integer)
 - Title (String)
 - Category (String)
 - Content (TextFile) — текстовий файл документа
4. Завантажуємо текстові файли через діалог
5. Переглядаємо документи кліком по посиланню

The screenshot shows the DBill Database application window. On the left, there's a sidebar with buttons for 'Create Database', 'Open Database', and 'Save Database'. The main area displays a table titled 'DBill Database' with the following data:

DocID (Integer)	Title (String)	Category (String)	Content (TextFile)
1	Наказ про відрахування	Woo-hoo	gitlab-recovery-codes.txt
2	Наказ про виселення	little trolling	test1.txt
3	Академічна стипендія	zamn...	eggnog.txt
4	Академічна відпуска	Woo-hoo	random-people-data-csv.txt

Рис. 18: Приклад таблиці з текстовими файлами

14 Висновок

14.1 Виконані завдання

У рамках етапу 2 успішно реалізовано:

1. **Десктоп-застосунок** на базі WPF з повнофункціональним GUI
2. **Підтримку всіх базових типів:** Integer, Real, Char, String
3. **Додаткові типи згідно варіанту:**
 - Інтервальний тип цілих чисел (IntegerInterval)
 - Текстові файли (TextFile)
4. **Додаткову операцію:** перейменування та перестановка колонок
5. **CRUD операції** над таблицями та рядками
6. Збереження/завантаження БД у форматі JSON
7. Валідацію даних на всіх рівнях
8. Обробку помилок з інформативними повідомленнями
9. Unit-тестування з покриттям коду бібліотеки

14.2 Архітектурні переваги

- **Модульність:** розділення на CoreLib, DesktopApp та Tests забезпечує чітке розділення відповідальності.
- **Розширюваність:** завдяки інтерфейсам IDatabaseStorageService та IFileStorageService легко додати нові способи зберігання.
- **Тестованість:** використання DI та mock-об'єктів дозволяє тестувати компоненти ізольовано.
- **Безпека:** тимчасове сховище при завантаженні запобігає пошкодженню даних.

Додаток А. Код програми

Код програми може бути знайдений за посиланням: <https://github.com/8ctag8ne/DBill>